

Folkepensionist undgår at betale godt 100.000 kr. tilbage

31. maj 2016

En kvindelig folkepensionist var i god tro om sin ret til at få udbetalt pension som enlig. Derfor har Ankestyrelsen besluttet, at kvinden slipper for at skulle betale godt 100.000 kr. tilbage.

Det er resultatet, efter at ombudsmanden sendte en klage fra en kvinde videre til Ankestyrelsen. Forinden havde Ankestyrelsen givet Udbetaling Danmark medhold i, at kvinden måtte anses for at have haft et ægteskabslignende forhold til en mand, som hun boede sammen med. Hun skulle derfor tilbagebetale pension, som hun havde modtaget som reelt enlig fra 2009 til 2014.

Det fremgik af klagen, at kvinden i perioden havde boet sammen med manden, men at han ifølge hende boede til leje og ikke længere var hendes kæreste. Kvinden fik også mandens pension udbetalt til sin konto for at hjælpe ham med at administrere den.

I Ankestyrelsens afgørelse om tilbagebetaling var der lagt vægt på, at kvinden ikke havde oplyst sin kommune (der frem til 2013 var pensionsmyndighed) eller Udbetaling Danmark om, at hun fik mandens pension udbetalt til sin konto. Da Udbetaling Danmark først blev bekendt med udbetalingsforholdene i 2014, havde kvinden ifølge Ankestyrelsen tilsidesat sin oplysningspligt, og kravet om tilbagebetaling var derfor ikke forældet.

I klagen til ombudsmanden forklarede kvinden, at hun aldrig havde lagt skjul på, hvordan de faktiske forhold havde været.

Under sin behandling af klagen kontaktede ombudsmanden kvindens kommune, der oplyste, at kvinden i 2009 telefonisk havde oplyst, at hun og manden ikke længere var kærestepar, og at de havde indgået en lejekontrakt. Kommunen havde i den forbindelse vejledt hende om, hvornår der foreligger et samlivsforhold. Ifølge kommunen var samtalen gengivet i et journalnotat, og der lå også flere lejekontrakter i sagen. Kommunen var herefter begyndt at udbetale pension til kvinden som reelt enlig. Kommunen oplyste også til ombudsmanden, at kommunens akter i sagen først var blevet indhentet af Udbetaling Danmark, da sagen var under behandling i Ankestyrelsen.

NYHED

Ombudsmanden sendte kommunens oplysninger og klagen videre til Ankestyrelsen. Ombudsmanden skrev bl.a., at han gik ud fra, at Ankestyrelsen ville overveje, om det havde betydning for sagen, hvis kommunen havde været bekendt med forholdene – herunder at kvinden havde administreret mandens pension – og alligevel havde fortsat med at udbetale pension til hende som reelt enlig.

Ankestyrelsen genoptog sagen og bestemte, at kvinden var i et ægteskabs-lignende forhold, men at hun ikke skulle betale de godt 100.000 kr. tilbage, da hun måtte anses for at have modtaget pengene i god tro. Ankestyrelsen lagde bl.a. vægt på, at kommunen selv – som pensionsmyndighed – havde udbetalt mandens pension til kvindens konto og derfor ikke kunne have været uvidende om, at hun administrerede hans økonomi.

Læs ombudsmandens brev til borgeren her.

Ombudsmanden har tidligere udtalt sig om sagsoplysning i sager om tilbagebetaling og om socialt bedrageri. Læs ombudsmandens udtalelse om tilbagebetaling af boligstøtte her, om muligt socialt bedrageri her og om tilbagebetaling af sociale ydelser her.

Se også artiklen "Retssikkerhed i sager om socialt bedrageri".

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, telefon 20 33 97 52.

Kontorchef Susanne Veiga, telefon 33 13 25 12.

FAKTA

Ægteskabslignende forhold

Størrelsen af ens pension afhænger af, om man er gift/samlevende eller enlig. Ifølge pensionsloven anses gifte og samlevende personer for enlige, hvis samlivet mellem parterne er ophævet. Det afgørende for, om man må anses for at være samlevende med en anden person, er, om man lever i et "ægteskabslignende forhold".

Ved et "ægteskabslignende forhold" forstås, at parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse, og at der er tale om et samlivsforhold, der generelt kan føre til ægteskab efter dansk ret.

Mod bedre vidende

I en sag om tilbagebetaling af pension, fordi pensionisten ikke anses for reelt enlig, er det ikke tilstrækkeligt at fastslå, at der foreligger et "ægteskabslig-

nende forhold". Pensionisten skal endvidere have vidst eller burde have vidst, at han eller hun ikke var berettiget til at modtage ydelsen. Dvs. at personen har modtaget beløbet "mod bedre vidende" (været i ond tro), jf. pensionslovens § 42.

Oplysningspligt.

Efter pensionslovens § 41 skal pensionisten oplyse Udbetaling Danmark om forandringer om forhold, der kan forventes at medføre ændringer af pensionen, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Officialprincippet

Officialprincippet er uskrevne regler om myndigheders pligt til at oplyse en sag. Reglerne skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, inden der træffes afgørelse.

Når opgaven overgår til en ny myndighed

I en sag, hvor en myndighed har overtaget kompetencen til at træffe afgørelse på et sagsområde fra en anden myndighed, forudsætter en overholdelse af officialprincippet, at myndigheden indhenter alle relevante sagsakter fra den tidligere myndighed, inden der træffes afgørelse i sagen.